

مذاکره ۲۲همسایه

درباره مواد مخدر

جامعه پدیا

یک مشکل اصلی اعتیاد ایران، قرار گرفتن در همسایگی یکی از کشورهای اصلی تولیدکننده مواد مخدر است. البته نباید تصور کرد که در افغانستان هیچ تشکیلات دولتی برای رسیدگی به این مشکل وجود ندارد و نمی‌توان با دولت این کشور درباره کنترل تولید و تجارت تریاک مذاکره کرد.

در روزهای گذشته نشست تخصصی میان نمایندگان «معینیت مبارزه با مواد مخدر وزارت امور داخله» افغانستان به ریاست مولوی حبیب‌الله احمدی با نمایندگان از ستاد مبارزه با مواد مخدر ایران برگزار شد.

مراحل اولیه این مذاکرات به ۶ سال قبل و سیزدهمین دوحه قطر بازمی‌گردد. در این کنگره مقرر شد کارگروهی زیر پوشش دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد بین افغانستان و کشورهای همسایه آن تشکیل شود تا از طریق آن به موضوعات حوزه مواد مخدر مانند عرضه، تقاضا، درمان و... بپردازند. کشور ژاپن نیز تأمین‌کننده مالی این فرایند خواهد بود. اگرچه روند تشکیل جلسات و کارگروه به کندی پیش می‌رود، اما سفر هیأت افغانستانی اقدامی در همین مسیر است.

نگاه

سعید خادمی*

درباره قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت

آزمون عدالت اجتماعی

۷ سال از ابلاغ قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت می‌گذرد؛ قانونی که از دیپشمت سال ۱۳۹۷، با اجماع نهادها و همراهی نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید تا گامی عملی در مسیر تحقق عدالت اجتماعی و صیانت از کرامت انسانی باشد.

این قانون ثمره سال‌ها پیگیری و مطالبه‌گری جامعه معلولان و نهادهای مدنی است؛ تلاشی برای آنکه هیچ انسان ایرانی به دلیل شرایط جسمی یا ذهنی از حقوق طبیعی خود در زندگی، تحصیل، اشتغال و مشارکت اجتماعی محروم نماند.

اما همانطور که عدالت مفهومی ایستائست اجرای چنین قانونی نیز مسیری پویا و تدریجی است؛ مسیری که از روز نخست نیازمند هم‌افزایی میان دولت، مجلس، نهادهای اجتماعی و خود مردم است.

این قانون تصویری جامع از حقوق افراد دارای معلولیت ترسیم می‌کند؛ دسترس‌پذیری در شهر و حمل‌ونقل، حمایت از اشتغال و کار آفرینی، آموزش و تحصیل، مسکن مناسب، توانبخشی، بیمه، معیشت و مشارکت اجتماعی. به زبان ساده، فلسفه این قانون «برابری در فرصت‌های زندگی» است.

اجرای چنین طرح گسترده‌ای با وجود تنوع نیازها و تفاوت شرایط در سراسر کشور طبیعتاً کاری پیچیده و بلندمدت است اما در همین سال‌ها زیرساخت‌های مهمی شکل گرفته است، از تدوین آیین‌نامه‌ها و هماهنگی بین دستگاهی گرفته تا تشکیل صندوق‌های حمایتی و اجرای طرح‌های مناسب‌سازی در شهرها.

سازمان بهزیستی در ساختار اجرای قانون نقشی کلیدی دارد. به موجب قانون سازمان بهزیستی، دبیرخانه کمیته هماهنگی و نظارت بر اجرای قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت است؛ کمیته‌ای ملی با حضور نمایندگان وزارتخانه‌ها، سازمان برنامه‌بودجه، شهرداری‌ها، نهادهای مدنی و افسران دارای معلولیت. وظیفه این دبیرخانه نه تنها نظارت بر اجرای مواد قانونی، بلکه هماهنگی میان دستگاه‌های متعدد، شناسایی گلوگاه‌ها و پیگیری راهکارهای مشترک است.

حقیقت سازمان بهزیستی مرکز تلاقی دغدغه‌ها و تصمیم‌هاست، جایی که صدای جامعه هدف، برنامه‌های دولت و ظرفیت‌های اجتماعی به هم می‌رسند تا از قانون، واقعیتی زنده در زندگی روزمره بسازند.

علاوه بر نقش هماهنگ‌کننده، بهزیستی خود مجری بخشی از مهم‌ترین مواد قانون است. ارائه خدمات توانبخشی و مددکاری، حمایت از اشتغال، تأمین مسکن، پرداخت حق پرستاری، فراهم کردن ایاب‌و‌ذهاب و آموزش مهارت‌های زندگی مستقل. نقش دولت در این مسیر نقش پشتیبان و تسهیل‌گر است. دولت باید بستری‌های حقوقی و مالی اجرای قانون را فراهم و اعتبارات لازم را پیش‌بینی کند و تخصیص دهد، در ضمن هماهنگی میان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی را برپه‌نمای سامان دهد که قانون در سراسر کشور به‌طور یکنواخت اجرا شود.

در سال‌های اخیر با وجود فشارهای اقتصادی و محدودیت منابع، بسیاری از برنامه‌های حمایتی تثبیت شده‌است؛ از تداوم پرداخت حق پرستاری تا تأمین سهمیه استخدام افراد دارای معلولیت و آغاز طرح‌های اشتغال‌زایی کوچک.

این اقدامات اگرچه هنوز به نقطه ایده‌آل نرسیده‌اند اما نشان‌دهنده «پایداری مسیر» و اهتمام دولت در حفظ عدالت اجتماعی است.

قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت، محصول همراهی مجلس با جامعه مدنی است. امروز نیز مجلس در جایگاه ناظر پیگیر تحقق کامل قانون است. کمیسیون اجتماعی و کمیسیون اصل ۹۰ مجلس بارها گزارش‌های نظارتی در این زمینه ارائه داده‌اند تا مواعع اجرایی شناسایی و برطرف شود. بخشی از قانون به مناسب‌سازی محیط‌های شهری و اماکن عمومی مربوط است، یعنی همان جایی که عدالت به‌صورت عینی دیده می‌شود.

در سال‌های اخیر بسیاری از شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها با همکاری سازمان بهزیستی، سستان‌های مناسب‌سازی ایجاد کرده‌اند تا مسیر عبور از خیابان، رفت‌وآمد با وسایل حمل‌ونقل و استفاده از خدمات عمومی برای همه ممکن شود. هنوز تا تحقق کامل این هدف راه درازی باقی است اما مهم‌تر از همه تغییر نگرش است و اینکه هر طرح عمرانی از آغاز با نگاه انسانی و دسترس‌پذیر طراحی شود.

* مشاور رئیس سازمان بهزیستی کشور در امور فرابخشی و ارتباطات

صندوق جدید سرمایه‌های معلمان

اصل و شرح

صندوق ذخیره فرهنگیان که در سال ۱۳۷۴ با هدف جمع‌آوری و هدایت سرمایه‌های معلمان بازنشسته به‌وسیله سرمایه‌گذاری‌های کلان تاسیس شده بود، در سال ۱۳۹۵ دگر فساد اقتصادی شد. مجلس و قوه قضاییه به پرونده

مسائل مالی این صندوق رسیدگی کردند و برخی اشخاص دستگیر شدند؛ با وجود این، صندوق منحل نشد و فعالیت اقتصادی آن با حدود ۳۰ شرکت زیرمجموعه ادامه پیدا کرد، اما حواشی زیادی پیرامون سوءاستفاده مالی از دارایی‌ها به میان آمد. اکنون آموزش و پرورش اعلام کرده است که «اساسنامه جدید صندوق ذخیره» به دولت تحویل داده شده است تا بررسی و اعلام شود. قرار است این

رمز ماندگاری یک نوحه

سعید حدادیان برای نخستین بار درباره رمز و راز ماندگاری نوحه «یاد امام و شهدا» در برنامه «چارده» می‌گوید

عکس همشهری | احمد عباسی زاده

جامعه امروز

فاطمه عسگری نیا | روزنامه‌نگار | «چارده»

برنامه‌ای که قرار است تنفسی باشد در حال و هوای هنر و ادبیات و شعر و ویژه برنامه‌ای که شرو عش با ایام فاطمیه همراه شد و ما هم همین را به فال نیک گرفته و بنا را بر این گذاشتیم حالا که قرار است در این ایام فصل نخست برنامه آغاز شود گفتیم چه بهتر از آنکه سرشت سرنوشت این برنامه را حضرت صدیقه زهرا(س) روشن کند بنابر این بنا را بر گفت‌وگو درباره نوحه‌ها، اشعار و قطعات موسیقی موفق فاطمی با حضور اهالی هنر، موسیقی و شعر و نوحه گذاشتیم. مهمان نخست برنامه چارده به میزبانی همشهری و اجرای سعیدمحمدجواد شرافت هم حاج سعید حدادیان بود که تکامل رسیده است. در یک زمان مشخص حاج محمد طاهری در مقام حضرت زهرا(س) خاطره‌های نوستالژیک و شنیدنی داریم و او در ایمن برنامه ضمن مرور شعرها، نوحه‌خوانی‌ها و مرثیه‌سرای‌های زهرایی خود هم از خاطره‌های جبهه و رزمنده‌های فاطمی گفت هم قصه مداحی مشهور یاد امام و شهدا در محضر رهبر کبیر انقلاب را روایت کرد.

نوحه‌ای که به دل همه نشست

نوحه یاد امام و شهدا را آغاز دهه ۸۰ خواندم وقتی بیشتر معرفی شد که همراه با کلیپ بهمدت ۱۵ سال هر شب جمعه یک ربع به اخبار ساعت ۸ و نیم ۹ تا ۹ و نیم از طریق رسانه ملی پخش می‌شد. یک روز من در هواپیما بودم آقایی هم نشسته بود و نگاه کرد و شناخت و گفت من به هیچ وجه شما را قبول ندارم و دوستون ندارم ولی این نوحه یاد امام و شهدا چیز دیگری است و باید از کسرت مسغونی بخواند و این یک کار ماندگار است. علاوه بر آن ما سال ۸۶ فتمیم مرکز معلولان دختر بچه‌های معلول که در جه معلولیتشان هم زیاد بود وقتی ما این نوحه را خواندیم دوباره درخواست اجرای آن را می‌کردند و من مانده بودم که چطور ارتباط می‌گیرند. یک روز رفتیم قم سرم را گذاشتیم در شبکه‌های ضریح حضرت معصومه که این همه نوحه خواندم و دوست دارم یکی از آنها ماندگار شود و قسمت این بود که این نوحه ماندگار شود. افرادی مثل عبدالجبار کاکایی در سی‌امین سالگرد انقلاب وقتی برای کاری تماس گرفتیم، گفت که من در ۳۰ سال اخیر این را بهترین نوحه کشور می‌دانم.

میدان را به جوان‌ها داده‌ایم

بنده نزدیک ۲۵ دهه است در حوزه نوحه شناخته نمی‌شوم. دلیل هم دارد. چون ما به فکر جانشین پروری هستیم. بنده و آقای طاهری نوحه‌خوان در خانه داریم نباید نوحه بخوانیم چون اگر ما بهتر بخوانیم کار را برای آنها سخت کردیم اما آنها اگر بهتر بخوانند که چه بهتر! امروز خوشبختانه نوحه به تکامل رسیده است. در یک زمان مشخص حاج محمد طاهری بیش از هزار و صد ملودی در نوحه ارائه داده بود. بعد این علم را دادند به‌دست حاج آقای کریمی درنسل ما، بعد هم حاج آقا منصور و حاج آقا انسانی و... علت چه بود؟ چون دیگر قصیده متأسفانه کمتر مورد توجه مردم بود و ما هم که بیشتر قصیده‌سر هستیم و حرف داریم برای گفتن و نمی‌توانیم در حذل رها کنیم. اما مردم فرصت ندارند که قصیده گوش دهند مگر اینکه افرادی مثل مبار خراسانی بیایند و سریع آن را تبدیل به دکلمه کنند. باور دارم که دکلمه بسیار از خواندن سخت‌تر است. چرا که فراز و فرودش زیاد است.

یاد امام و شهدا چرا ماندگار شد؟

به‌نظر من یکی از دلایل موفقیت این نوحه نسام حضرت زهرا (س) بود. من وقتی این شعر را داشتم می‌گفتم و می‌خواندم می‌ترسیدم که این جماعت با آن ارتباط برقرار نکنند. بالاخره سلاطین در تهران و جاهای مختلف متفاوت است تا زمانی که در محضر رهبری خواندم و ماندگار شد. درواقع آخر مجلس همانا آقا بودیم در انتهای برنامه که در حال اتمام بود گفتم بگم خدا یا خدا یا تا انقلاب مهدی... دوباره نظم عوض شد و با خودم گفتم بگذار یاد امام و شهدا را بخوانم دو خطش را خواندم آقا خوشش آمد و گفته بود. اجازه بدهید بخوانند بعد که بخشی از کار را خواندم و خدمت آقا رسیدم برای عذرخواهی گفتم بیخشید این آخری اضافه بر سازمان بود. آقا در حالی که هنوز حال گریه داشت گفت نگو این از جبهه بهتر بود. گفتم چرا همه‌اش را نخواندی؟ گفتم ۱۲ دقیقه طول می‌کشید گفتند عیب ندارد دفعه دیگر بیا و بخوان گفتم با بچام می‌خوانم این را گفتم بیاورش بخوانید دفعه بعد که آمدیم همه محافظان و مسئولان بیت دائم یادآوری می‌کردند که آقا گفته یاد امام و شهدا یادتان نرود. من آن روز ۱۲ دقیقه بیشتر نخواندم. آمدیم پایین آقا گفت شعر از خودت بود؟ ملودی از خودت بود؟ گفتم بله ایشان گفتند باید کلیپ شود بعد از آن آقای ضرغامی گروهی گذاشتند تا کلیپ را درست کنند. احدی از مسئولان مملکت یک صدم حضرت در حوزه هنر و ادبیات ذوق هم ندارند. آقا کسی بود که پشت است این نوحه ایستاد چون در یافتن از یاد امام و شهدا قطعاً گسترده‌تر و دقیق‌تر از حتی در یافت خود من بود. دلیل دیگری که باعث شد من در یاد امام و شهدا موفق شوم فعالیتیم در تلویزیون با موضوع شعر کودک بود. من سال ۶۲ در تلویزیون شعر کودک می‌گفتم درواقع اگر آشنا با موازین شعر کودک نبودم یاد امام و شهدا دلنشین همه نمی‌شد.

دعوا سر سربند حضرت زهرا بود

حضرت زهرا(س) جلوار حمایت از رزمنده‌ها بود. همانطور که امام حسین(ع) پشت سر مادر بودند رزمنده‌ها هم پشت سر حضرت زهرا(س) بودند. شهدا همه متوسل به حضرت زهرا(س) می‌شدند می‌آی ماشاءالله در جبهه خاطرات از یاد حضرت زهرا(س) دارم. حاج محمدطاهری می‌گفت در جبهه سرم را نزدیک دهان شهیدی آوردم فقط ذکرش یا زهرا بود. در خرمشهر هم یک شهید سیدی که دوپایش قطع شده بود و در میدان مین افتاده بود وقتی بچه‌ها فریاد می‌زدند که می‌آوریمت عقب فریاد می‌زد «مادرم حضرت زهرا(س) گفته تا صبح مهمون خودمونی برید نمی‌تونید منو عقب ببرید» در جبهه دعوا سر پست و مقام نبود دعوا سر سربند یا فاطمه(س) بود. ذکر لب‌های رزمنده‌ها همه یا زهرا بود. این را همه شهادت می‌دهند چه مجموعه‌ای از رزمندگانی که باقی ماندند و چه آنها که شهید شدند.

شرط رهبری برای دعای شهادت

بارها از سال ۷۰ خدتم آقا عرض کردم دعا کنید شهید شوم گفتند زنده باشید ان شاء الله. گفتم آقا نور جدت دعا کن شهید شوم گفتند باشد به شرطی که تو هم دعا را در حق من کنی و من منقلب شدم. ایشان به‌شدت عاشق حضرت زین‌العابدین(ع) هستند، من ۱۲ محرم می‌خواستم سر بزنم به مدافان حرم، شب آخر روضه صحبت کردم که این زیارت اردوی علمی و معرفتی ماست و از جمله مناسکش صحیفه سجاده‌په است. آقا ۳ بار گفتند نه تو باید باقی بمانی با یک جلالت خاصی این حرف را می‌زدند و می‌گفتند باید بقا داشته باشی باید سر زنده باشی، برای نخستین بار به لکنت اقدامم و گفتم دعا کنید آخرش شهید شوم گفتند که نمی‌خواهد!

ادبیات‌مان را با مردم هماهنگ کنیم

ما باید امروز ادبیات‌مان را با مردم هماهنگ کنیم. اگر می‌خواهیم یک خانم بی‌حجاب یا بدحجاب را دعوت به حجاب کنیم که این از تعهدات دینی ماست باید کاری کنیم که عاشق رفتار ما بشود یک امر به معروف و ناهی از منکر مسلمان باید جذابیت داشته باشد تا حرفش شنوا داشته باشد ابتدا باید باطن خودمان را درست کنیم موبد بی‌حجابی نیستیم اما از لحاظ روش‌های تربیتی باید با مهربانی ایسن امر به معروف و نهی از منکر را انجام دهیم نه با کبر و غرور. ایام فاطمیه فرصت خوبی برای آشنایی مردم با این فرهنگ است اگر جلسات فاطمیه را از یک دهه کمتر کنیم فرصت را از دست داده‌ایم. حضرت زهرا برای تبیین امامت حضرت علی ۴۰ شب مداوم در خانه‌ها را می‌زد و دعوت می‌کرد از مردم و در جهاد تبیین کم نمی‌گذاشتند. بعد از ۴۰ شب که مستمرا این کار را انجام می‌دادند به‌خاطر شکستگی پهلو و کم شدن تاب و توانشان دیگر نتوانستند ادامه دهند و در بستر افتادند.